

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

20.04.2020

Олы Кайбыч авылы

211

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында
гражданнар оборонасы оештыру һәм алып бару турында
нигезләмәне раслау турында

«Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясендә Гражданнар оборонасы турында нигезләмәне раслау турында» 2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы Указы, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда Гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы боерыгы нигезендә, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын һәрьяклап тәэмин итүне оештыру максатларында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Кушымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне расларга.

2. «Кайбыч муниципаль районы гражданнарны яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе житәкчесе Ф.Р.Басыйровка элге карарны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы гражданнар оборонасы оешмалары житәкчеләренә житкерергә.

3. Кайбыч муниципаль районы оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләренә, аларның оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә, гамәлдәге законнар нигезендә оешмада гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмә эшләргә һәм расларга тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендәге <http://kaybici.tatarstan.ru> веб-адресы буенча рәсми сайтында урнаштырырга һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Житәкче

А.Н.Макаров

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмә

1. Әлеге Нигезләмә «Гражданнар оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында нигезләмәне раслау хакында» 2007 елның 26 ноябрэндәге 804 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 22 ноябрэндәге ПУ-598 номерлы Указы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла – казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 14 ноябрэндәге 687 номерлы боерыгы нигезендә, гражданнар оборонасын алып бару һәм алып баруга эзерлекне оештыруны, аның төп юнәлешләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча төп чараларны (алга таба - Кайбыч муниципаль районы) билгели.

2. Гражданнар оборонасы буенча чаралар Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасын алып баруны оештыру һәм алып бару кысаларында оештырыла.

3. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек халыкны, хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлардан матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклаудан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә яклауга эзерлек гамәлләрен алдан ук үтәүдән гыйбарәт һәм Кайбыч муниципаль районының гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - Кайбыч муниципаль районының төп чаралар планы) күздә тоткан еллык план нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Кайбыч муниципаль районының бер елга төп чаралар планы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнелә һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча махсус вәкаләтле орган - Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла – казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе (алга таба-Россия гадәттән тыш хәлләр

министрлығының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе) белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын әзерләү һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорлык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә, Кайбыч муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

5. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга әзерлек муниципаль берәмлектә гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмә белән билгеләнә һәм Кайбыч муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда яклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Гражданнар оборонасын муниципаль дәрәжәдә алып бару гражданнар оборонасы планы һәм Кайбыч муниципаль районы халкын яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Кайбыч муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп туган куркынычлардан саклау буенча чаралар үтәлүдән гыйбарәт.

6. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы сугыш вакытында табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларын үтәүне, аларның күләмен, оешмасын, тәэмин итү тәртибен, ысулларын һәм срокларын билгели.

Гражданнар оборонасы табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.1. Кайбыч муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәэмин итү идарә органнары, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы көчләре һәм чаралары белән гамәлгә ашырыла.

Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты Кайбыч муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәэмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

7. Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендә вәкаләтләр нигезендә көчләр, чаралар, гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

8. Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрне саклау, хәбәр итү һәм элемтә, транспорт белән тәмин итү һәм ягулык-майлау материаллары, юл, энергетика, сәүдә һәм туклану) оештырыла ала, аларның оештыру һәм эшчәнлек тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә барлыкка килә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, авария-коткару формированиеләренең гамәлләрен төрле яклап тәмин итү һәм сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләрне башкару, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү идарә органнары, көчләре һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләренең төре һәм саны гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләрнең күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Кайбыч муниципаль районының коткару хезмәте турындагы нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру һәм аларның әзерлеген тәмин итү белән методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә контрольне Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы (алга таба - Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) һәм Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе башкара.

9. Эвакуация чараларын планлаштыру, әзерләү һәм үткәрү өчен Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан тыныч вакытта эвакуация комиссиясе төзелә. Эвакуация комиссиясен Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары житәкли. Эвакуация комиссиясе эшчәнлегенә Кайбыч муниципаль районының гражданнар оборонасы житәкчесе тарафыннан расланган эвакуация комиссиясе турында Нигезләмә белән регламентлана.

10. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен, гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын тыныч вакытта жәлеп итү турындагы карарны Кайбыч муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

11. Кайбыч муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткәрү өчен шәхси жавап тота.

12. Кайбыч муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, гражданнар оборонасы өлкәсендә, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле, Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә төзелә торган структур бүлекчә тора.

Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендә, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне туплый, аның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

13. Гражданнар оборонасы буенча чараларны оешкан төстә һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразланган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Кайбыч муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны тарату оештырыла.

Кайбыч муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Кайбыч муниципаль районы гражданнарны яклау идарәсе» муниципаль казна учреждениесе тарафыннан башкарыла.

Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына тапшыра.

14. Гражданнар оборонасы буенча чаралар муниципаль дәрәжәдә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы гражданнар оборонасы житәкчесенә эш итү документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

15. Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатыннан түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

15.1. Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү буенча:

Кайбыч муниципаль районының үзенчәлекләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар, эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданнар оборонасы хезмәткәрләрен, Кайбыч муниципаль районы формираниеләренә һәм хезмәтләренә шәхси составын эзерләү буенча үрнәк программалар нигезендә эшләү;

Кайбыч муниципаль районы халкын хәрби конфликтлар вакытында яисә шушы конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвеф-хәтәрләрдән, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә саклану ысулларына эзерләү һәм аларны оештыру;

Кайбыч муниципаль районы формироваиеләренен һәм хезмәтләренен шәхси составын эзерләү;

гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

оештыру-методик житәкчелек итү һәм Кайбыч муниципаль районы территориясендә урнашкан хезмәткәрләренен, шәхси составның һәм хезмәтләренен эзерлеген тикшерү;

гражданнар оборонасы буенча укыту-консультация пунктларын төзү, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү оешмаларында Кайбыч муниципаль районы гражданнар оборонасы хезмәткәрләренен һәм вазыйфаи затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

15.2. Халыкка хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта түбәндәгеләр хакында хәбәр итү:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасының даими эзерлеге торышы, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү буенча махсулаштырылган техник чаралар урнаштыру;

Россия Федерациясенен бердәм электр элементәсе челтәрен, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләрен һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алар белән алмашу.

15.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә имин районнарда эвакуацияләү буенча:

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә куркыныч зоналардан имин районнарда эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыру, эзерләү һәм үткәрүне оештыру, шулай ук үз эшчәнлеген сугыш вакытында дәвам итүче оешма хезмәткәрләрен һәм куркыныч янаган зоналарда гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итүче оешма хезмәткәрләрен урнаштыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләренә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнары төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

15.4. Халыкка шәхси һәм күмәк саклану чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларын төзү һәм аларның тормыш-көнкүрешен тәмин итү системаларына билгеләнгән һәм техник хезмәт күрсәтү буенча даими эзерлек хәлендә тоту, саклау;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш вакытына күчергәндә халыкны яшерү өчен тирәндәге биналардан һәм жир асты пространствосының башка корылмаларынан куллану;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклагыч корылмаларын планлаштыру һәм төзүне оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирәндәге биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында халыкны яшерүне тәмин итү;

халыкны индивидуаль яклау чараларын билгеләү буенча туплау, саклау, яңарту һәм алардан файдалану;

халыкка шәхси саклану чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокта бирүне тәмин итү.

15.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировка объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләргә комплекслы маскировка планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру.

15.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дөүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук алар башкарасы гамәлләргә планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту.

15.7. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренче чиратта яшәтү буенча, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр вакытында:

халыкның беренчел яшәешен тәмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыру һәм куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалы тәмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

зыян күргән халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дәвалау-эвакуация чаралары үткәрү;
куркынычсыз районда кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия
һәм су белән тәмин итүне оештыру;
халыкка беренче ярдәм күрсәтү;
торахсыз калган халык санын билгеләү;
сакланган торахны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торах фондының
торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану
мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка
сәламәтләндерү учреждениеләрендә, вакытлыча торахларда (жыелма
йортларда, палаткаларда, землянкаларда) урнаштыру, шулай ук аны
сакланып калган торах фонд мәйданына күчерү;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

15.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка
килгән янгыннарға каршы көрәш буенча:

муниципаль янгын сагы төзү һәм аның эшчәнлеген оештыру, аны
гражданның оборонасы һәм янгын саклауның башка төрләре белән
хезмәттәшлек итү өлкәсендә эзәрлекне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында
һәм билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категориясенә кертелгән
оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук
булдыру.

15.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка йогышлы (пычранган)
районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

гражданның оборонасын күзәтү һәм лаборатор контроль челтәре һәм
халыкны яклау челтәрен - гамәлдәге махсуслаштырылган учреждениеләрне,
башкарма хакимиятнең федераль органнары бүлекчәләрен һәм хезмәтләрен,
Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарын һәм Кайбыч
муниципаль районы территориясендә радиацион, химик, биологик хәлләрне
күзәтү һәм тикшереп тору функцияләрен гамәлгә ашыручы оешмаларны
булдыру һәм аларның эзәрлеген тәмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау
режимнарын кертү.

15.10. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны
зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү буенча:

дезактивлаштыручы, газлаучы һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм
эрәмәләр запасларын алдан төзү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны
зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү өчен көч
булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә эзәрләү;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны
зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү
чараларын үткәрүне оештыру.

15.11. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

зыян салу учакларында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

эчке эшләр органнары, юридик һәм физик затларның шартнамәләр буенча мәжбүри сакланырга тиешле объектларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

15.12. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләрнең тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләргә коммуналь хезмәтләрнең әзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

зарарланган газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

резервуарлар һәм савытлар, жыелма-сүтелмә үткәргечләр, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

15.13. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмелү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсуслаштырылган ритуаль оешмалар базасында көчләрне һәм гражданнар оборонасы чараларын булдыру, әзерләү һәм әзерләүне тәмин итү;

һәлак булган кешеләрнең мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү (күмү) урыннары жиһазлары;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

15.14. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр

нәтижәсендә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмалар эшчәнлегенен тотрыклылыгын тәмин итү буенча:

икътисад эшчәнлегенен тотрыклылыгын арттыру буенча комиссиянен тыныч һәм хәрби вакытта эшен төзү һәм оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданның оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

комплекслы маскировка буенча чаралар планлаштыру һәм уздыру;

энергия һәм су белән тәмин итү системаларының һәм чыганақларының ышанычлылыгын күтәргә юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткәрү;

гражданның оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итүче авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документларның иминият фондын булдыру;

заманча жиңелү чаралары тәсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

15.15. Гражданның оборонасы көчләренен һәм чараларының даими эзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

гражданның оборонасы көчләрен заманча техника һәм жиһазлар белән тәмин итү һәм булдыру;

гражданның оборонасы көчләрен эш итәргә эзерләү, гражданның оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәрү;

гражданның оборонасы көчләренен гамәлләрен планлаштыру;

гражданның оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү.

16. Гражданның оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында оешмалар түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм гамәлгә ашыра:

16.1. Гражданның оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү буенча: Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты һәм Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житекчәсе тарафыннан расланган үрнәк программалар нигезендә оешмаларның эшчәнлек үзенчәлекләрен исәпкә алып, оешмаларның шәхси составын һәм хезмәтләрен эзерләү буенча эш программаларын, шулай ук гражданның оборонасы өлкәсендә оешмалар хезмәткәрләрен эзерләү буенча эш программаларын эшләү;

формированиеләрнен, шулай ук оешмаларның гражданның оборонасы өлкәсендә шәхси составын эзерләүне гамәлгә ашыру;

гражданнар оборонасы өлкәсендә оешмалар хезмәткәрләрен әзерләү өчен уку-уқыту матди-техник базасын булдыру һәм эш хәлендә тоту;

гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

16.2. Халыкка хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта хәбәр итү буенча:

хезмәткәрләргә хәбәр итү системасын булдыру һәм камилләштерү;

кешеләр күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсус техник чараларын урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәрен, радио-, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләрен һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алар белән алмашу.

16.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә имин районнарда эвакуацияләү буенча:

хезмәткәрләренә һәм аларның гаилә әгъзаларын эвакуацияләү чараларын, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә хәвеф-хәтәр зоналарыннан имин районнарда, шулай ук сугыш вакытында үз эшчәнлеген дәвам итүче оешмаларны һәм мөмкин булган куркынычлар зоналарында гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итүче оешмалар хезмәткәрләрен таратуны оештыру, әзерләү һәм уздыру;

хезмәткәрләренә һәм аларның гаилә әгъзаларын, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләренә урнаштыру өчен куркынычсыз районнар әзерләү;

имин районда хезмәткәрләренә һәм аларның гаилә әгъзаларын урнаштыру, торак һәм торак булмаган биналарны (биналарны) биләүгә ордерлар алу буенча жирле үзидарә органнары белән килешенгән планнар эшләү;

эвакуация органнары эшчәнлеген булдыру һәм оештыру, шулай ук аларның шәхси составын әзерләү.

16.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

оешмалар карамагында булган гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларын билгеләү һәм аларга техник хезмәт күрсәтү буенча даими әзерлек хәлендә тоту;

хәрби вакытта житештерү эшчәнлеген дәвам итүче һәм имин районнарда күчерүче оешмаларны инженерлык яклавын арттыру планнарын эшләү;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1999 елның 29 ноябрәндәге 1309 номерлы «Гражданнар оборонасының сыеныр урыннарын һәм башка объектларын булдыру тәртибе турында» (Россия Федерациясе законнары жыентыгы, 1999, № 49, 6000; 2015, № 30, № 4608) карары белән расланган Гражданнар оборонасының яклау корылмаларын һәм башка объектларын төзү тәртибенә ярашлы рәвештә оешмалар хезмәткәрләре өчен яклау корылмалары төзү;

оешмалар хезмәткәрләрен тәэмин итү өчен индивидуаль яклау чараларын билгеләү, саклау, яңарту һәм алардан файдалану;

оешмалар хезмәткәрләренә билгеләнгән вакытка индивидуаль саклану чараларын бирү һәм бүлү планнарын эшләү.

16.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкалануырга тиешле биналар һәм корылмалар исемлеген билгеләү;

хәзерге заман юк итү чараларын кулланганда ихтимал максатлар булган оешма объектларын комплекслы маскировкалауны гамәлгә ашыру планнарын эшләү;

маскировкалау чараларын үткәрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын файдалану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның демаскировкалау билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткәрү.

16.6. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халык өчен куркыныч барлыкка килгән очракта авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча:

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән һәм (яки) хәрби вакытта житештерү эшчәнлеген дәвам итүче оешмаларны, коткару хезмәтләрен булдыру, жиһазлау һәм эзерләү;

гражданнар оборонасы көчләре гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм аны булдыру;

гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тәэмин итүдә катнашу һәм кичектергесез авария-торгызу эшләрен алып бару максатларында гражданнар оборонасы буенча чараларны билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмалар тарафыннан үтәүне тәэмин итү буенча штаттан тыш формировауныеләрне булдыру, жиһазлау һәм эзерләү

16.7. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарда каршы көрәш буенча:

янгынга каршы формировауныеләр булганда, аларның гамәлләрен планлаштыру һәм янгыннан саклауны башка төрләре белән хезмәттәшлекне оештыру.

16.8. Радиоактив, химик, биологик һәм башка йогышлы (пычранган) районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча:

зарарлануның төрле типларын (төрләрен) ачыклау һәм тәңгәлләштерү бурычларын хәл итү өчен махсус жиһазлар (техник чаралар) булган һәм эзерләнгән хезмәткәрләренә күзәтүен һәм лаборатория контролен оештыру; оешмаларны радиацион яклау режимнарын кертү; билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмалар тарафыннан

радиацион һәм химик күзәтү постлары гражданның оборонасы көчләре составында радиацион һәм химик күзәтү постлары төзү;

гражданның оборонасы көчләрен радиацион, химик һәм биологик разведка һәм контроль чаралары белән тәмин итү;

билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категорияләренә кертелгән оешмалар һәм күчмә (стационар) радиацион һәм химик күзәтү постларын гражданның оборонасы чараларын үтәүне тәмин итүче оешмалар тарафыннан төзү.

16.9. Халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә махсус эшкәртү буенча:

хезмәткәрләргә санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы буенча һәм (яки) житештерү эшчәнлеген давам итүче оешмалар территорияләренә кертелгән һәм (яки) житештерү эшчәнлеген давам итүче оешмалар территорияләргә махсус эшкәртү, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә эзерләү өчен гражданның оборонасы көчләрен булдыру;

хезмәткәрләргә санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләргә билгеләнгән тәртиптә гражданның оборонасы категориясенә кертелгән һәм (яки) житештерү эшчәнлеген хәрби вакытта давам итүче оешмалар тарафыннан махсус эшкәртү буенча чаралар үткәрүне оештыру;

дезактивлаштыручы, газлы матдәләр һәм эретмәләр запасларын алдан булдыру.

16.10. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләргә нәтижәсендә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны гражданның оборонасы өлкәсендә эзерләү;

үткәрү режимын гамәлгә ашыру һәм көчле жимерелешләр, радиоактив һәм химик зарарлану (пычрану), катастрофик су басу ихтималы булган һәм һөжүм учакларында жәмәгать тәртибен саклау;

эчке эшләр органнары, юридик һәм физик затларның шартнамәләр буенча мәжбүри сакланьрга тиешле оешмаларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

16.11. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләрнең тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләргә буенча:

коммуналь хезмәтләрнең (авария, ремонт-торгызу формироваиеләренен) хәрби вакыт шартларында эшләргә эзерлеген тәмин итү, аларның эш-гамәлләргә планнарын эшләү;

газ, энергия һәм су белән тәмин итү һәм канализациянең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, төчеләндерү һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

суүткәргеч станцияләрдә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

халыкка коммуналь хезмәтләр күрсәтүче оешмаларда резервуарлар һәм савытлар, жыелма-сүтелмә труба үткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarы, жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру.

16.12. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

махсус ритуаль оешмалар тарафыннан мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларының әзерлеген булдыру, әзерләү һәм тәмин итү.

16.13. Хәрби конфликтлар вакытында яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә халыкның исән калуы өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча:

сугыш чорында оешмаларның тотрыклы эшләвен арттыру мәсьәләләре буенча комиссияләр төзү, тыныч һәм хәрби вакытта;

гражданнар оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер - техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итүче авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, әзерләү һәм үткәру;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник чаралар, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

документларның иминият фондын булдыру;

заманча жиңелү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәләгән арттыру эшен оештыру.

16.14. Гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының даими әзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

заманча техника һәм жиһазлар булдыру һәм гражданнар оборонасы көчләрен тәмин итү;

штаттан тыш формироваииеләрнең шәхси составы белән эшләү урыны буенча гражданнар оборонасы һәм коткару хезмәтләре чараларын үтәүне тәмин итү буенча дәрәсләр үткәру, гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм тренировкалар үткәру;

муниципаль берәмлек төзи торган гражданнар оборонасы көчләре төркеме составында гражданнар оборонасы көчләренә һәм чараларының үзара хезмәттәшлеге һәм аларны жәлеп итү тәртибен билгеләү.

17. Гражданнар оборонасы чараларын әзерләү һәм уздыру чыгымнарын финанслау.

Кайбыч муниципаль районы гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне саклау чараларын тәмин итү муниципаль районның чыгым йөкләмәсе булып тора.

Капиталь кертемнәр һәм матди-техник чаралар таләп итүче гражданнар оборонасы чаралары башкарма хакимиятнең федераль органнары, Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан карала.

Жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан, милек рәвешенә бәйсез рәвештә, гражданнар оборонасы чараларын эзерләүгә һәм үткәргүгә тотылган чыгымнар, бу чараларны дәүләт оборона заказы составына керткәндә, федераль бюджетта әлеге максатларга каралган акчалар хисабына каплана.

Жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан федераль башкарма хакимият органнары заказы буенча гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы чараларын эзерләүгә һәм үткәргүгә тотылган чыгымнар бу органнар тарафыннан төзелгән шартнамәләр (контрактлар) шартлары нигезендә әлеге максатларга федераль бюджеттан һәм бюджеттан тыш акчалар хисабына каплана.

Гражданнар оборонасы, халыкны һәм авыл жирлекләре территорияләрен саклау буенча жирле дәрәжәдәге чараларны тәмин итү авыл жирлекләренен чыгым йөкләмәсе булып тора.

Гражданнар оборонасы чараларын эзерләүгә һәм үткәргүгә федераль бюджеттан һәм бюджеттан тыш акчалардан акча каралмаган чыгымнар:

билгеләнгән тәртиптә расланган керемнәр һәм чыгымнар сметалары нигезендә - бюджет учреждениеләре тарафыннан;

оешмалар (бюджет учреждениеләреннән тыш) гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы тиешле органнар белән килештерелгән күләмнәрдә күрсәтелгән чыгымнарны продукциянең (эшләр һәм хезмәт күрсәтүләренә) үзкыйммәтенә кертү юлы белән.